

Cofnodion Grŵp Ecosystem Tir Fferm Amgaeedig Cymru
20 Ionawr 2010, Ystafell Glandyfi, Rhodfa Padarn, Aberystwyth
11am-3pm

Cadeirydd:	Caryn Le Roux (CLR)	(Llywodraeth Cynulliad Cymru)
Yn bresennol:	Trevor Dines (TD)	(Plantlife)
	Rosie Carmichael (RC)	(Cyngor Sir Caerfyrddin)
	Hilary Miller (HM)	(Cyngor Cefn Gwlad Cymru)
	Clare Burrows (CB)	(Cyngor Cefn Gwlad Cymru)
	Dafydd Jarrett (DJ)	(NFU)
Cofnodion:	Frances Gillett (FG)	(Llywodraeth Cynulliad Cymru)
Ymddiheuriadau:	Charles Morgan	(Pori Natur a Threftadaeth)
	Charles Grisedale	(Ymddiriedolaeth Adfer y Cornicyll)
	Gethin Davies	(Parc Cenedlaethol Eryri)
	Dave Lamacraft	(RSPB)
	Juliet Hynes	(Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru)

1. Cyflwyniad ac ymddiheuriadau

Adolygodd CLR gylch gwaith y grŵp yn fyr. Mae'r Cydbwyllgor Gwarchod Natur wedi cynnull grŵp Tir Ffermio Isel i'r DU i weithredu fel grŵp coladu i'r targedau BAP yn Lloegr a'r Gweinyddiaethau Datganoledig. Yr agwedd ar hyn o bryd yw y dylai targedau Cymru parhau i fwydo i dargedau'r DU ar BARS am y tro.

2. Cofnodion a phwyntiau gweithredu o'r cyfarfod diwethaf

Cadarnhawyd y cofnodion ac roedd y pwyntiau gweithredu i gyd un ai wedi'u cwblhau neu'n cael eu cario ymlaen gan roi sylw iddynt yn y cyfarfod hwn.

3. Grwpiau Llywio Cynllun Gweithredu ar gyfer Cynefin y DU

Mae grwpiau llywio Cynllun Gweithredu ar gyfer Cynefin y DU yn dal i gwrdd, fel fforymau technegol yn ôl pob golwg. Ceisiwyd eglurhad o'u cylch gwaith swyddogol, ond yn y cyfamser mae aelodau o'r grŵp hwn yn eistedd ar y cyfarfodydd hynny. Rhoddwyd adborth ohonynt gan CB (Gwrychoedd ac Ymylon Caeau Âr) a HM (Perllannau):

Gwrychoedd –

Mae gwefan Hedgelink wedi cael ei diweddarau. Mae grŵp y DU yn awyddus i wella'r cyfathrebu â ffermwyr.

DJ i edrych ar wefan Hedgelink a chynnwys y ddolen gyswllt yng nghylchlythyr yr NFU.

CLR i ymchwilio i roi tudalen Gymraeg ar Hedgelink a chael cyfieithiad.

Mae gan grŵp y DU is-grŵp ymchwil a datblygu i ystyried a chomisiynu prosiectau. Mae'r rhain yn canolbwyntio'n helaeth iawn ar Loegr. Mae hyn yn broblem gyda holl ymchwil Defra, ac mae gwaith ar y gweill yn Llywodraeth y Cynulliad i fynd i'r afael â hyn.

CLR i godi'r cwestiwn sut mae gwella mewnbwn Cymru o ran Ymchwil a Datblygu yng nghyfarfod Cadeiryddion y Grwpiau Ecosystem. Hefyd, trafodwyd defnyddio lle adnoddau'r Grŵp Ecosystem Tir Fferm Amgaaedig (EFEG) ar wefan PBC fel storfa wybodaeth ganolog am ymchwil a datblygu.

CLR i gadarnhau hyn gyda'r Cadeiryddion Tir Fferm Amgaaedig megis uchod, yn nghyswllt pob cynefin â blaenoriaeth.

Ymylon Caeau Âr –

Ni fu neb mewn cyfarfod ers cyfarfod diwethaf y Grŵp Ecosystem Tir Fferm Amgaaedig felly nid oedd dim i'w adrodd.

Perllannau Traddodiadol –

Mae'r cynefin â blaenoriaeth wedi cael ei ddiffinio erbyn hyn.

Mae'r targedau a'r cynllun gweithredu yn dal i gael eu datblygu ond y blaenoriaethau tebygol fydd cadw perllannau traddodiadol, yna ehangu, wedyn creu safleoedd newydd.

Blaenoriaeth arall fydd sefydlu llinell sylfaen y stoc o berllannau traddodiadol yng Nghymru. Mae'r People's Trust for Endangered Species wedi datblygu pecyn arolygu, sydd wedi cael ei gyfieithu gan y Cyngor Cefn Gwlad, ac mae HM wedi gwneud cais am gyllid fel bod modd bwrw ymlaen â rhai arolygon.

4. Glastir

Trafodwyd targedu cynefinoedd â blaenoriaeth drwy gynllun lefel uwch Glastir. Teimlai'r grŵp fod y mapiau a gynhyrchwyd ar gyfer ymylon caeau â'r pherllannau yn rhesymol, ond eto tynnwyd sylw at yr angen i'r grŵp hwn annog gweithredu ar gynefinoedd o'r mathau hyn y tu allan i Glastir.

Y bwriad yw targedu'r opsiynau gwrychoedd mewn ardaloedd tirwedd, ardaloedd a dargedir yng nghyswllt rhai rhywogaethau, a ffriddoedd yn unig. Roedd teimlad y byddai hyn yn hepgor ardaloedd tir isel ac ardaloedd ucheldir eraill, a hefyd y byddai'n cyfyngu ar argaeledd taliadau cyfalaf. Teimlai'r grŵp y dylai'r opsiynau gwrychoedd fod ar gael ym **mhob** ardal sy'n cael ei thargedu.

CB i fynd â'r farn hon yn ôl i'r ymgynghoriad nesaf.

5. Y diweddaraf am bolisi

Roedd CLR wedi mynd â rhestr o faterion polisi yn ôl i gyfarfod grŵp polisi PBC, ac mae i fod i gwrdd â Diana Reynolds (Llywodraeth y Cynulliad) i symud rhai o'r rhain ymlaen.

Gorchmynion Cadw Coed – mae'r rhain yn gweithredu o dan gyfraith cynllunio Awdurdodau Lleol at bwrpasau amwynder. Y cwestiwn yw a oes modd eu defnyddio i amddiffyn coed sy'n cynnal bioamrywiaeth/rhywogaethau eraill â blaenoriaeth.

TD i gynhyrchu rhestr o goed a chennau y dymunir cael Gorchmynion Cadw Coed ar eu cyfer.

CLR i gylchredeg dogfen 'amddiffyn drwy bolisi a deddfwriaeth' er gwybodaeth.

Dyweddodd **TD** fod Plantlife wrth eu bodd fod arian drwy Gynllun Grantiau Bach Llywodraeth y Cynulliad wedi cael ei ddarparu ar gyfer prosiect gyda'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn Trefrane.

CLR i ganfod pa gyllideb sy'n bodoli a pha bryd y bydd ar gael y flwyddyn nesaf oddi wrth Cadwraeth Natur a Bioamrywiaeth fel bod modd cynllunio'n well.

6. Y diweddaraf am gysylltu rhywogaethau

Bydd 56 rhywogaeth yn dod o fewn pecynnau dewisiadau rhanbarthol elfen Cymru Gyfan Glastir.

Mae PBC wedi dechrau cyhoeddi cynlluniau gweithredu i rywogaethau unigol â blaenoriaeth neu i grwpiau o rywogaethau. Bydd angen inni drawsuirio'r rhain yn erbyn ein cynlluniau gweithredu. Mae rhywogaethau wedi cael eu cyfeirio i'r Grwpiau Ecosystem, ond nid ydym wedi gweld y rhain eto.

TD i fynd ar ôl y rhestr rywogaethau ar gyfer y grŵp ecosystem tir fferm amgaaedig.

7. Targedau o ran rhywogaethau goresgynnol estron

Ystyriwyd taenlen o'r rhain a gynhyrchwyd gan y grŵp Rhywogaethau Goresgynnol Estron gan ofyn am ein hadborth. Ychydig o blanhigion sy'n berthnasol i'n cynefinoedd â blaenoriaeth ni ar hyn o bryd. Ychydig o effaith a gaiff y wiwer lwyd ar wrychoedd, er bod gwrychoedd yn gyfrwng lledaenu i'r rhywogaeth, a allai wedyn gael mwy o effaith ar gynefinoedd a rhywogaethau eraill, yn enwedig y wiwer goch. Bydd angen inni ystyried hyn o dan y camau gweithredu yn gysylltiedig â rhywogaethau.

TD i ddarparu sylwadau i Mike McCabe am y wiwer lwyd ar yr un pryd ag y bydd yn adrodd ar faterion planhigion.

8. Cynlluniau gweithredu Cymru ar gynefinoedd â blaenoriaeth

Trafodwyd y templed ar gyfer y rhain, a chytunwyd ar y ffordd ymlaen.

CB i gael rhaglenni gwaith gan grwpiau Cynllun Gweithredu ar gyfer Cynefin y DU gogyfer â gwrychoedd ac ymylon caeau â'r. Camau gweithredu yn deillio o gofnodion cyfarfodydd y Grŵp Ecosystem Tir Fferm Amgaaedig i gael eu hychwanegu.

HM i fod yn gyfrifol am y cynllun gweithredu Perllannau Traddodiadol

CLR gwrychoedd

TD ymylon caeau â'r

Cwrdd ag eraill neu'u cylchredeg fel sy'n bosibl/priodol

CLR i gasglu'r rhain ynghyd â rhoi gwybod am y camau nesaf.

9. Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

28 Ebrill 2010 yn Aberystwyth. DS Cafodd hyn ei newid wedi hynny i 5 Mai 2010, pan gyfarfu is-grŵp i fynd drwy'r Cynlluniau Gweithredu a gynhrychwyd dan 8 uchod.